

Rozkład materiału i plan dydaktyczny *Planeta Nowa* dla klasy 7

W związku z uszczupleniem przez MEN podstawy programowej, w rozkładzie materiału zmniejszyła się liczba godzin na realizację obowiązkowych zagadnień. Uzyskane w ten sposób dodatkowe godziny pozostają do dyspozycji nauczyciela w trakcie roku szkolnego. Zgodnie z założeniami MEN: *Ograniczony zakres treści nauczania – wymagań szczegółowych – da nauczycielom i uczniom więcej czasu na spokojniejszą i bardziej dogłębną realizację programów nauczania.*

Nr lekcji	Temat lekcji	Treści nauczania ¹	Główne cele lekcji w postaci wymagań edukacyjnych Uczeń:	Zapis w nowej podstawie programowej	Proponowane środki dydaktyczne i procedury osiągania celów
1. Środowisko przyrodnicze Polski					
1.	Położenie i granice	- cechy położenia Europy (granica między Europą a Azją) - cechy położenia geograficznego, politycznego i matematycznego Polski w Europie - szerokość geograficzna i długość geograficzna skrajnych punktów Polski - konsekwencje rozciągłości równoleżnikowej oraz rozciągłości południkowej Polski i Europy - długość i przebieg granic Polski (w tym morskich wód wewnętrznych)	- wskazuje na mapie granicę między Europą a Azją - określa położenie geograficzne, polityczne i matematyczne Polski - odczytuje szerokość i długość geograficzną wybranych punktów na mapie Polski i Europy - wskazuje skrajne punkty Polski i Europy na podstawie podanych współrzędnych geograficznych - oblicza rozciągłość południkową i rozciągłość równoleżnikową Polski - opisuje konsekwencje rozciągłości południkowej oraz rozciągłości równoleżnikowej Polski i Europy - podaje całkowitą powierzchnię Polski - wskazuje na mapie przebieg granic Polski (w tym morskich wód wewnętrznych)	IX.1 IX.2 IX.3	- podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 - atlas geograficzny - komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) - aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> - Neon - praca z mapami ogólnogeograficznymi świata, Europy i Polski - analizowanie zamieszczonej w podręczniku mapy przedstawiającej położenie matematyczne Polski - obliczanie rozciągłości południkowej i równoleżnikowej Polski na podstawie samouczka - analizowanie konsekwencji rozciągłości południkowej oraz rozciągłości równoleżnikowej Polski i Europy - analizowanie konsekwencji położenia geograficznego, politycznego i matematycznego Polski - analizowanie danych statystycznych dotyczących długości granic Polski oraz jej powierzchni
2.	Przeszłość geologiczna	- dzieje Ziemi - wydarzenia geologiczne na obszarze Polski - powstawanie węgla kamiennego - obszar Polski na tle struktur geologicznych Europy - ruchy górotwórcze na obszarze Polski	- opisuje dzieje Ziemi - omawia najważniejsze wydarzenia z przeszłości geologicznej obszaru Polski - wyjaśnia, jak powstał węgiel kamienny - omawia położenie obszaru Polski względem jednostek geologicznych Europy ze szczególnym uwzględnieniem obszarów fałdowań - przedstawia wpływ ruchów górotwórczych w Europie na ukształtowanie powierzchni Polski	IX.5	- podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 - atlas geograficzny - komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) - aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> - Neon - analiza infografiki – <i>Dzieje Ziemi</i> - metody aktywizujące (np. JIGSAW – <i>Wydarzenia geologiczne na obszarze Polski</i>) - analizowanie infografiki <i>Jak tworzyły się złoża węgla kamiennego?</i> - praca z mapami <i>Główne jednostki geologiczne Europy i Jednostki</i>

¹ Szarym kolorem oznaczono dodatkowe wymagania edukacyjne.

					<i>geologiczne na obszarze Polski</i>
3.	Góry w Europie i w Polsce	• typy genetyczne gór oraz ich przykłady • ruchy górotwórcze w Europie i w Polsce • typy gór w Europie i w Polsce • cechy gór zrębowych i gór fałdowych w Polsce	• rozróżnia typy genetyczne gór i podaje ich cechy • wyjaśnia, na czym polegają ruchy górotwórcze • podaje przykłady różnych typów gór i wskazuje je na mapie	IX.5	• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Neon • analizowanie zamieszczonych w podręczniku grafik dotyczących typów gór • ćwiczenia w określaniu typów gór występujących w Polsce i w Europie
4.	Zlodowacenia na obszarze Polski	• powstawanie lodowców • współczesne obszary występowania lodowców na Ziemi • termin <i>rzeźba polodowcowa (glacialna)</i> • zasięgi zlodowaceń na terenie Europy i Polski w plejstocenie • nizinne formy polodowcowe • górskie formy polodowcowe	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>rzeźba polodowcowa (glacialna)</i> • przedstawia proces powstawania lodowców • omawia zlodowacenia, które wystąpiły na obszarze Polski • przedstawia wpływ zlodowaceń w Europie na ukształtowanie powierzchni Polski • charakteryzuje rzeźbotwórczą działalność lądolodu i lodowców górskich na obszarze Polski • wymienia formy terenu utworzone na obszarze Polski przez lądolód skandynawski	IX.5	• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Neon • praca z mapą ogólnogeograficzną przedstawiającą współczesne obszary występowania lodowców na Ziemi • analizowanie schematu <i>Granica wiecznego śniegu</i> • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Formy polodowcowe w krajobrazie glacialnym</i>) lub analizowanie zamieszczonej w podręczniku infografiki <i>Formy rzeźby polodowcowej</i> • analizowanie mapy ogólnogeograficznej Polski – rzeźba polodowcowa • analizowanie zamieszczonej w podręczniku infografiki <i>Przekształcenie rzeźby terenu przez lodowce górskie</i>
5.	Ukształtowanie powierzchni	• cechy rzeźby terenu Polski • czynniki kształtujące pasy rzeźby terenu • charakterystyka pasów rzeźby terenu Polski	• omawia cechy ukształtowania powierzchni kraju na podstawie mapy ogólnogeograficznej • przedstawia czynniki kształtujące rzeźbę terenu Polski • charakteryzuje pasy rzeźby terenu Polski • przedstawia wpływ ruchów górotwórczych i zlodowaceń w Europie na ukształtowanie powierzchni Polski	IX.5	• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Neon • analizowanie cech ukształtowania pionowego powierzchni Polski na podstawie krzywej hipsograficznej i mapy ogólnogeograficznej Polski • metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat czynników kształtujących pasy rzeźby terenu) • analizowanie pasowości rzeźby Polski na podstawie infografiki zamieszczonej w podręczniku i mapy ogólnogeograficznej Polski
6.	Skały i surowce mineralne	• skały i minerały • rodzaje skał • występowanie skał w Polsce • podział surowców mineralnych • rozmieszczenie surowców	• wyjaśnia, czym są skały i minerały • wymienia rodzaje skał • omawia występowanie głównych skał w Polsce • wymienia główne rodzaje surowców mineralnych Polski i podaje ich przykłady	IX.15	• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i>

		mineralnych	- wskazuje na mapie rozmieszczenie głównych rodzajów surowców mineralnych Polski - omawia znaczenie gospodarcze wybranych surowców mineralnych		- Neon ● analizowanie schematu <i>Podział skał ze względu na pochodzenie</i> - rozpoznawanie głównych skał występujących na terenie Polski na podstawie fotografii lub okazów skał - omówienie rozmieszczenia surowców mineralnych w Polsce na podstawie mapy tematycznej
7.	Czynniki kształtujące klimat	- terminy: <i>ciśnienie atmosferyczne, niż baryczny, wyż baryczny</i> - czynniki kształtujące klimat w Polsce - masy powietrza kształtujące pogodę w Polsce	- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ciśnienie atmosferyczne, niż baryczny, wyż baryczny</i> - charakteryzuje główne czynniki kształtujące klimat Polski na tle Europy - omawia wpływ głównych mas powietrza na klimat i pogodę w Polsce	IX.6	- podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 - atlas geograficzny - komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) - aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> - Neon - analizowanie czynników kształtujących klimat w Polsce na podstawie mapy ogólnogeograficznej i map tematycznych - analizowanie infografiki <i>Masy powietrza napływające nad terytorium Polski</i> - metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Czynniki kształtujące klimat w Polsce</i>)
8.	Cechy klimatu	- elementy klimatu Polski - przejściowość klimatu Polski - okres wegetacyjny i jego zróżnicowanie na obszarze Polski - wiatry lokalne w Polsce - prognozowanie pogody - wpływ zmienności pogody na rolnictwo, transport i turystykę - zmiany klimatu Polski	- charakteryzuje elementy klimatu Polski (m.in. temperaturę powietrza, opady i wiatry) oraz długość okresu wegetacyjnego - wyjaśnia, czym jest okres wegetacyjny i omawia jego zróżnicowanie na obszarze Polski - analizuje zróżnicowanie klimatyczne Polski na podstawie klimatogramów sporządzonych dla wybranych stacji meteorologicznych - omawia wiatry lokalne w Polsce - wyszukuje i prezentuje informacje z zakresu prognozowania pogody - wyjaśnia wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę - wyszukuje i prezentuje informacje dotyczące zmian klimatu Polski	IX.7 IX.8	- podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 - atlas geograficzny - komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) - aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> - Neon - analizowanie map tematycznych dotyczących elementów klimatu ● obliczanie średniej rocznej wartości temperatury powietrza i średniej rocznej amplitudy temperatury powietrza - analizowanie zamieszczonych w podręczniku klimatogramów sporządzonych dla wybranych stacji meteorologicznych w Polsce - analizowanie infografiki <i>Wiatry lokalne w Polsce</i> - charakteryzowanie klimatu Polski na podstawie danych statystycznych oraz map klimatycznych zamieszczonych w atlasie geograficznym i w podręczniku - wyszukiwanie informacji z zakresu prognozowania pogody - analizowanie wpływu zmienności pogody na rolnictwo, transport i turystykę na podstawie infografiki zamieszczonej w podręczniku - projekcja filmu edukacyjnego <i>Wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę</i> - wyszukiwanie i omawianie informacji dotyczących zmian klimatu
9.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		- podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 - atlas geograficzny - komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) - aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> - Neon

10.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Środowisko przyrodnicze Polski</i> (cz. 1) Test sprawdzający – dla nauczyciela.pl lub generator testów				
11. – 12.	Wody powierzchniowe	• termin <i>przepływ</i> • terminy: <i>źródło, rzeka główna, dopływ, system rzeczny, dorzecze, zlewisko</i> • typy ujść rzecznych • cechy przepływu wybranych polskich rzek • cechy sieci hydrograficznej Polski • walory przyrodnicze Wisły i Odry • jeziora Polski • znaczenie gospodarcze rzek i jezior w Polsce	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>przepływ</i> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>źródło, rzeka główna, dopływ, system rzeczny, dorzecze, zlewisko</i> • rozpoznaje typy ujść rzecznych • wskazuje na mapie główne rzeki Polski • charakteryzuje przepływy wybranych rzek Polski • wyjaśnia, na czym polega asymetria dorzeczy Wisły i Odry • charakteryzuje systemy rzeczne Wisły i Odry • opisuje cechy i walory przyrodnicze Wisły i Odry na podstawie mapy • omawia ważniejsze typy jezior w Polsce • opisuje gospodarcze znaczenie rzek i jezior w Polsce	IX.10	• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Neon • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski i mapą tematyczną <i>Sieć rzeczna</i> • analizowanie danych statystycznych dotyczących wybranych rzek Polski • analizowanie typów ujść rzecznych w Europie na podstawie fotografii i mapy ogólnogeograficznej Europy • analizowanie infografiki <i>Ważniejsze typy jezior w Polsce</i> • metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Walory przyrodnicze Wisły i Odry</i> lub <i>Przyrodnicze i gospodarcze znaczenie rzek w Polsce</i>) • projekcja filmu edukacyjnego <i>Walory przyrodnicze Wisły</i>
13	Ochrona przeciwpowodziowa występowanie i skutki powodzi	• terminy: <i>powódź, dolina rzeczna, koryto rzeczne, obszar zalewowy, sztuczny zbiornik wodny, retencja naturalna</i> • przyczyny powodzi • obszary zagrożone powodzią w Polsce • największe powodzie w historii Polski i ich skutki na przykładzie Dolnego Śląska i Małopolski • sposoby zapobiegania powodziom	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>powódź, dolina rzeczna, koryto rzeczne, obszar zalewowy, sztuczny zbiornik wodny, retencja naturalna</i> • opisuje zjawisko powodzi • wymienia przyczyny powodzi • wskazuje na mapie Polski Dolny Śląsk oraz Małopolskę jako przykłady obszarów zagrożonych powodzią • przedstawia największe powodzie w historii Polski i ich skutki • omawia rolę sztucznych zbiorników wodnych w Polsce w systemie ochrony przeciwpowodziowej • przedstawia metody ochrony przeciwpowodziowej oraz określa wpływ zabudowy obszarów zalewowych i tworzenia sztucznych zbiorników wodnych na występowanie i skutki powodzi na przykładzie Dolnego Śląska i Małopolski	XI.1	• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Neon • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski • analizowanie mapy przedstawiającej obszary zagrożone powodzią • metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat przyczyn powodzi w Polsce) • analizowanie rozmieszczenia największych sztucznych zbiorników wodnych w Polsce i ich roli przeciwpowodziowej • pokaz slajdów na temat powodzi w Polsce i ich skutków
14.	Morze Bałtyckie	• położenie Bałtyku • wielkość i głębokość Bałtyku • linia brzegowa Bałtyku • rzeźbotwórcza działalność morza – typy wybrzeży Bałtyku • temperatura wód Bałtyku • przyczyny zróżnicowania zasolenia wód Morza Bałtyckiego • zanieczyszczenie wód Bałtyku	• określa położenie Morza Bałtyckiego • wskazuje na mapie Morza Bałtyckiego jego największe zatoki, wyspy i cieśniny • omawia wielkość i głębokość Bałtyku • omawia linię brzegową Bałtyku • charakteryzuje główne typy wybrzeży Morza Bałtyckiego • przedstawia główne cechy środowiska przyrodniczego Morza Bałtyckiego • przedstawia cechy fizyczne wód Morza Bałtyckiego • podaje źródła zanieczyszczeń wód Morza Bałtyckiego	IX.9	• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Neon • praca z mapą ogólnogeograficzną Europy – położenie, wielkość i głębokość Bałtyku oraz jego linia brzegowa • metody aktywizujące (np. rybi szkielet na temat właściwości fizycznych wód Bałtyku) • analizowanie mapy tematycznej i fotografii przedstawiających typy wybrzeży zamieszczonych w podręczniku • metody aktywizujące (np. metaplan <i>Stan czystości wód Morza</i>

					Bałtyckiego)
15.	Gleby	• powstawanie gleby • terminy: <i>gleba, czynniki glebotwórcze, poziomy glebowe</i> • zróżnicowanie gleb w Polsce • rozmieszczenie poszczególnych typów gleb w Polsce • profile glebowe • przydatność rolnicza różnych typów gleb	• omawia powstawanie gleby • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>gleba, czynniki glebotwórcze, poziomy glebowe</i> • wymienia typy gleb występujących w Polsce • wskazuje rozmieszczenie poszczególnych typów gleb na mapie Polski • wyróżnia najważniejsze cechy gleby brunatnej, bielcowej, czarnoziem, mady i rędziny na podstawie profilów glebowych • ocenia przydatność rolniczą różnych typów gleb	IX.11	• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Neon • praca z mapą ogólnogeograficzną i mapą gleb Polski • analizowanie infografiki <i>Powstawanie gleby i poziomy glebowe</i> • analizowanie wybranych profili glebowych • ocenianie przydatności rolniczej różnych typów gleb
16.	Lasy	• termin <i>lesistość</i> • typy lasów w Polsce • funkcje lasów	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>lesistość</i> • rozróżnia główne rodzaje lasów w Polsce (na podstawie filmu, ilustracji lub w terenie) • omawia przyrodnicze i gospodarcze funkcje lasów	IX.12	• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Neon • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Typy zbiorowisk leśnych w Polsce</i>) • analizowanie diagramu kołowego dotyczącego składu gatunkowego lasów w Polsce • metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Funkcje lasów</i>)
17.	Ochrona środowiska przyrodniczego	• parki narodowe w Polsce • przykłady rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i pomników przyrody	• wskazuje na mapie parki narodowe • charakteryzuje wybrane parki narodowe w Polsce • podaje przykłady rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i pomników przyrody występujących na obszarze własnego regionu	IX.13 IX.14	• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Neon • praca z mapą ogólnogeograficzną i tematyczną Polski – parki narodowe w Polsce • metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Przykłady form ochrony przyrody w najbliższej okolicy</i>) • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Parki narodowe w Polsce</i>)
18	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja Interaktywne mapy Polski • Neon
19.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Środowisko przyrodnicze Polski</i> (cz. 2) Test sprawdzający – dla nauczyciela.pl lub generator testów				
2. Ludność i urbanizacja w Polsce					
20.	Mapa polityczna	• najważniejsze zmiany na mapie	• omawia najważniejsze zmiany na mapie politycznej Europy w	IX.-1	• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7

	Europy i podział administracyjny Polski	politycznej Europy w drugiej połowie XX w. • podział polityczny Europy • terytoria zależne państw europejskich • podział administracyjny Polski	drugiej połowie XX w. • wymienia przykłady terytoriów zależnych należących do państw europejskich • omawia podział administracyjny Polski • wskazuje na mapie województwa i ich stolice	IX.4	• atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Neon • analizowanie mapy politycznej Europy • praca z mapą administracyjną Polski • analizowanie struktury podziału administracyjnego Polski na podstawie schematu
21.	Zmiany liczby ludności Polski i Europy	• terminy: <i>przyrost naturalny, współczynnik przyrostu naturalnego, wyż demograficzny, niż demograficzny</i> • zmiany liczby ludności Polski po 1945 r. • przyrost naturalny w Polsce na tle Europy • przestrzenne zróżnicowanie przyrostu naturalnego w Polsce	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>przyrost naturalny, współczynnik przyrostu naturalnego, wyż demograficzny, niż demograficzny</i> • charakteryzuje zmiany liczby ludności Polski po 1945 r. na podstawie danych statystycznych i map • charakteryzuje przyrost naturalny ludności Polski na tle Europy • odczytuje z tabel i diagramów dane dotyczące liczby urodzeń, zgonów i przyrostu naturalnego, a następnie analizuje je i formułuje wnioski na ich podstawie • oblicza współczynnik przyrostu naturalnego • analizuje na podstawie map przestrzenne zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego w Polsce • porównuje zmiany w przyroście naturalnym ludności w Polsce i wybranych krajach Europy	X.2 X.4	• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Neon • analizowanie danych statystycznych dotyczących liczby ludności Polski • analizowanie wykresów przedstawiających zmiany liczby ludności Europy i Polski po II wojnie światowej • ćwiczenia w obliczaniu współczynnika przyrostu naturalnego (samouczek) • analizowanie przestrzennego zróżnicowania współczynnika przyrostu naturalnego w Polsce na podstawie mapy
22.	Struktura płci i wieku	• terminy: <i>piramida płci i wieku, średnia długość trwania życia</i> • piramida płci i wieku ludności Polski • starzenie się polskiego społeczeństwa • ekonomiczne grupy wieku ludności	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>piramida płci i wieku, średnia długość trwania życia</i> • analizują piramidę wieku i płci ludności Polski • porównuje strukturę wieku i płci ludności Polski z analogicznymi strukturami w wybranych państwach europejskich • porównuje średnią długość trwania życia Polaków na tle europejskich społeczeństw • wymienia konsekwencje starzenia się polskiego społeczeństwa • wyjaśnia, czym są ekonomiczne grupy wieku	X.3	• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Neon • analizowanie struktury płci i wieku ludności Polski na podstawie piramidy wieku i płci • metody aktywizujące (np. drzewo decyzyjne <i>Konsekwencje starzenia się polskiego społeczeństwa</i>)
23.	Rozmieszczenie ludności	• termin <i>gęstość zaludnienia</i> • czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Polsce • zróżnicowanie przestrzenne gęstości zaludnienia w Polsce • cechy rozmieszczenia ludności w Polsce	• wyjaśnia termin <i>gęstość zaludnienia</i> • wymienia czynniki wpływające na nierównomierne rozmieszczenie ludności w Polsce • wyjaśnia zróżnicowanie gęstości zaludnienia na obszarze Polski na podstawie map tematycznych • opisuje na podstawie mapy cechy rozmieszczenia ludności w Polsce	X.1	• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Neon • analizowanie mapy tematycznej (<i>Gęstość zaludnienia</i>) • analizowanie cech rozmieszczenia ludności Polski • metody aktywizujące (np. dyskusja na temat przyrodniczych i pozaprzyrodniczych czynników rozmieszczenia ludności w naszym kraju)

24.	Migracje	- terminy: <i>migracje, imigracja, emigracja, saldo migracji, współczynnik salda migracji, przyrost rzeczywisty, współczynnik przyrostu rzeczywistego</i> - przyczyny migracji wewnętrznych Polaków - wielkość migracji wewnętrznych w polskich miastach - przyczyny migracji zagranicznych Polaków - współczesne kierunki emigracji z Polski - Polacy na świecie - imigracja do Polski - współczesne kierunki imigracji do Polski - przyrost rzeczywisty ludności w Polsce i w wybranych państwach europejskich - skutki migracji zagranicznych w Polsce	- wyjaśnia terminy: <i>migracje, imigracja, emigracja, saldo migracji, współczynnik salda migracji, przyrost rzeczywisty, współczynnik przyrostu rzeczywistego</i> - wyjaśnia różnicę między imigracją a emigracją - określa przyczyny migracji wewnętrznych - odczytuje z wykresów saldo migracji w polskich miastach na przestrzeni lat - odczytuje z wykresu i diagramu dane dotyczące wielkości i kierunków migracji zagranicznych w Polsce - analizuje kierunki migracji z Polski i do Polski, a następnie wyciąga wnioski - porównuje zmiany w przyroście rzeczywistym ludności Polski i wybranych państw europejskich - wymienia główne skupiska Polonii na świecie - przedstawia przyczyny i skutki migracji zagranicznych w Polsce - podaje główne przyczyny i skutki migracji zagranicznych w Polsce	X.4 X.5	- podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 - atlas geograficzny - komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) - aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> - Neon - metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat przyczyn i skutków migracji wewnętrznych) - analizowanie danych statystycznych dotyczących wielkości migracji w miastach na przestrzeni lat - ćwiczenia w obliczaniu współczynnika przyrostu rzeczywistego (samouczek) - praca z mapami ogólnogeograficznymi Polski, Europy i świata - prezentacja filmu dotyczącego problemów migracyjnych w Europie - metody aktywizujące (np. metaplan <i>Przyczyny i skutki migracji zagranicznych w Polsce</i>) - analizowanie zamieszczonych w podręczniku wykresów przedstawiających współczesne kierunki migracji zagranicznych Polaków i imigracji do Polski
25.	Migracje a zaludnienie i struktura wieku na obszarach wiejskich	wpływ migracji na strukturę wieku i zmiany w zaludnieniu na obszarach wiejskich na przykładach wybranych gmin województw zachodniopomorskiego i podlaskiego	- analizuje współczynnik salda migracji na przykładzie województw zachodniopomorskiego i podlaskiego - określa wpływ migracji na strukturę wieku ludności wiejskiej na przykładach wybranych gmin województw zachodniopomorskiego i podlaskiego - analizuje dane statystyczne dotyczące zmian w zaludnieniu na przykładzie województw zachodniopomorskiego i podlaskiego	XI.4	- podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 - atlas geograficzny - komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) - Neon - analizowanie zamieszczonych w podręczniku map dotyczących salda migracji, zmian liczby ludności i starzenia się społeczeństwa w województwach zachodniopomorskim i podlaskim - metody aktywizujące (np. JIGSAW – <i>Wpływ procesów migracyjnych na strukturę wieku i zmiany zaludnienia obszarów wiejskich</i>)
26.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		- podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 - atlas geograficzny - komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) - aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> - Neon
27.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Ludność i urbanizacja w Polsce</i> (cz. 1) Test sprawdzający – dlanauczyciela.pl lub generator testów				
28.	Struktura narodowościowa, etniczna i wyznaniowa	- struktura narodowościowa ludności Polski na tle wybranych państw Europy - mniejszości narodowe	- podaje cechy struktury narodowościowej ludności Polski na tle wybranych państw Europy - wymienia i wskazuje na mapie główne skupiska mniejszości narodowych w Polsce	X.6	- podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 - atlas geograficzny - komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły)

		- i etniczne w Polsce • główne skupiska mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce • społeczności etniczne w Polsce • struktura wyznaniowa ludności Polski na tle wybranych państw Europy • przyczyny zróżnicowania narodowościowego, etnicznego i wyznaniowego ludności Polski	• charakteryzuje społeczności etniczne w Polsce • przedstawia na podstawie materiałów źródłowych zróżnicowanie narodowościowe, etniczne oraz wyznaniowe ludności Polski i wybranych państw europejskich		• aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Neon • analizowanie struktury narodowościowej i wyznaniowej ludności Polski na podstawie danych statystycznych • analizowanie rozmieszczenia głównych skupisk mniejszości narodowych i społeczności etnicznych w Polsce na podstawie mapy tematycznej • prezentacja multimedialna dotycząca społeczności etnicznych w Polsce
29.	Struktura zatrudnienia	• termin: <i>struktura zatrudnienia</i>, • podział gospodarki na sektory • zmiany w strukturze zatrudnienia w Polsce w XX i XXI w. • struktura zatrudnienia ludności Polski na tle wybranych państw Europy	• wyjaśnia znaczenie terminu: <i>struktura zatrudnienia</i>, omawia podział gospodarki na sektory i wykazuje ich znaczenie w rozwoju społeczno-gospodarczym państwa • określa różnice w strukturze zatrudnienia ludności w Polsce i w wybranych państwach europejskich • porównuje zmiany w strukturze zatrudnienia w Polsce w XX i XXI w. na podstawie danych statystycznych	X.7	• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Neon • analizowanie schematu przedstawiającego podział gospodarki na sektory • analizowanie zamieszczonych w podręczniku map i diagramów dotyczących struktury zatrudnienia w Polsce na tle wybranych krajów europejskich
30. – 31.	Miasta	• terminy: <i>miasto, urbanizacja, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja monocentryczna, aglomeracja policentryczna (konurbacja)</i> • przyczyny rozwoju największych miast w Polsce • funkcje miast • poziom urbanizacji w Polsce i w wybranych krajach Europy • rozmieszczenie miast w Polsce • zróżnicowanie wielkościowe polskich miast • typy zespołów miejskich	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>miasto, urbanizacja, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja monocentryczna, aglomeracja policentryczna (konurbacja)</i> • identyfikuje przyczyny rozwoju największych polskich miast • wskazuje funkcje miast • podaje przykłady miast o różnych funkcjach • analizuje poziom urbanizacji w Polsce i w Europie na podstawie danych statystycznych • analizuje rozmieszczenie oraz wielkość miast w Polsce • wskazuje na mapie największe miasta w Polsce • wymienia typy zespołów miejskich i podaje ich przykłady w Polsce • podaje różnice między aglomeracją monocentryczną a konurbacją	X.8	• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Neon • analizowanie zamieszczonej w podręczniku infografiki oraz informacji z różnych źródeł na temat przyczyn rozwoju największych miast w Polsce • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Funkcje miast</i>) • analizowanie map i diagramów dotyczących wskaźnika urbanizacji w Polsce i w Europie • analizowanie map i diagramów dotyczących rozmieszczenia i wielkości miast Polski • analizowanie danych statystycznych dotyczących najludniejszych miast Polski • praca z zamieszczonym w podręczniku materiałem źródłowym dotyczącym typów aglomeracji w Polsce • metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Skutki urbanizacji</i>)
32.	Rozwój dużych miast a zmiany w strefach podmiejskich	• wpływ rozwoju dużych miast na przekształcanie stref podmiejskich • przyczyny migracji mieszkańców dużych miast do	• określa przyczyny migracji do stref podmiejskich • identyfikuje związki między rozwojem dużych miast a zmianami w zaludnieniu i w strukturze demograficznej ludności na przykładzie obszarów metropolitalnych Warszawy i Krakowa • identyfikuje związki między rozwojem dużych miast a zmianami	XI.3	• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Neon

		stref podmiejskich	w strefach podmiejskich w zakresie użytkowania i zagospodarowania terenu oraz stylu zabudowy na przykładzie obszarów metropolitalnych Warszawy i Krakowa		• metody aktywizujące (np. burza mózgów <i>Czy w mojej gminie/w moim powiecie powstaje lub rozwija się strefa podmiejska?</i>) • analizowanie zamieszczonych w podręczniku map przedstawiających wpływ rozwoju dużych miast na przekształcanie stref podmiejskich
33.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Neon
34.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Ludność i urbanizacja w Polsce</i> (cz. 2) Test sprawdzający – dla nauczyciela.pl lub generator testów				
3. Rolnictwo i przemysł Polski					
35.	Warunki rozwoju rolnictwa	• rolnictwo jako sektor gospodarki i jego rola w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju • przyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce • pozaprzyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce • regiony rolnicze w Polsce • wpływ Unii Europejskiej na polskie rolnictwo	• omawia funkcje rolnictwa jako sektora gospodarki • opisuje przyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce • opisuje pozaprzyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce • wymienia nazwy regionów rolniczych w Polsce o najkorzystniejszych warunkach do produkcji rolnej i wskazuje je na mapie • omawia korzyści, szanse i zagrożenia dla polskiego rolnictwa wynikające z członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiej	X.9	• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Neon • analizowanie czynników rozwoju rolnictwa na podstawie map tematycznych • analizowanie diagramu przedstawiającego strukturę wielkościową gospodarstw rolnych w Polsce • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Jak Unia Europejska zmienia polską wieś?</i>) • projekcja filmu edukacyjnego <i>Warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce</i>
36.	Produkcja roślinna	• terminy: <i>plony, zbiory, areal</i> • struktura użytkowania ziemi w Polsce na tle innych krajów Europy • główne uprawy w Polsce • struktura upraw w Polsce • przestrzenne zróżnicowanie głównych upraw w Polsce • gospodarcze znaczenie wybranych upraw • produkcja roślinna w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>plony, zbiory, areal</i> • omawia strukturę użytkowania ziemi w Polsce na tle innych krajów Europy • wymienia główne uprawy w Polsce • omawia rozmieszczenie głównych upraw w Polsce • podaje przyczyny zróżnicowania rozmieszczenia wybranych upraw (pszenicy, ziemniaków, buraków cukrowych) w Polsce • wymienia główne rejony warzywnictwa i sadownictwa w Polsce • przedstawia znaczenie upraw dla gospodarki Polski • porównuje produkcję roślinną w Polsce z produkcją w innych krajach Europy	X.10	• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Neon • analizowanie danych statystycznych dotyczących struktury użytkowania ziemi w Polsce na tle innych krajów Europy • analizowanie map tematycznych przedstawiających rozmieszczenie wybranych upraw w Polsce • analizowanie danych statystycznych dotyczących struktury upraw w Polsce • metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat znaczenia gospodarczego wybranych upraw w Polsce) • analizowanie danych statystycznych dotyczących wielkości produkcji roślinnej w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy

37.	Produkcja zwierzęca	• termin <i>pogłowie</i> • główne zwierzęta gospodarskie w Polsce • przestrzenne zróżnicowanie chowu zwierząt gospodarskich w Polsce • produkcja zwierzęca w Polsce na tle produkcji w innych krajach europejskich • znaczenie chowu zwierząt dla gospodarki	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pogłowie, chów</i> • wymienia główne zwierzęta gospodarskie w Polsce • przedstawia znaczenie gospodarcze chowu zwierząt • wymienia regiony chowu zwierząt gospodarskich i wskazuje je na mapie • wymienia przyczyny zróżnicowania w rozmieszczeniu chowu bydła i trzody chlewnej w Polsce • porównuje produkcję zwierzęcą w Polsce z produkcją zwierzęcą w innych krajach Europy	X.10	• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Neon • analizowanie wykresu przedstawiającego pogłowie bydła i trzody chlewnej • analizowanie map tematycznych dotyczących rozmieszczenia chowu głównych zwierząt gospodarskich • analizowanie danych statystycznych dotyczących produkcji zwierzęcej w Polsce na tle produkcji w innych krajach europejskich • metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat znaczenia chowu zwierząt w naszym kraju) • prezentacja pokazu slajdów dotyczącego zwierząt gospodarskich
38.	Zmiany w polskim przemyśle	• przemysł jako sektor gospodarki i jego rola w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju • podział przemysłu na sekcje i działy • przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski • restrukturyzacja polskiego przemysłu • rozmieszczenie przemysłu w Polsce	• przedstawia przemysł jako sektor gospodarki i omawia jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju • rozróżnia główne działy przemysłu • omawia rozwój przemysłu w Polsce po II wojnie światowej • wyjaśnia przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski • omawia przyczyny i skutki restrukturyzacji polskiego przemysłu • opisuje na podstawie mapy rozmieszczenie przemysłu w Polsce	X.11	• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Neon • analizowanie diagramu dotyczącego podziału polskiego przemysłu na sekcje i działy • analizowanie diagramów dotyczących zmian w strukturze przemysłu Polski • analizowanie infografiki <i>Rozmieszczenie przemysłu w Polsce</i> • metody aktywizujące (np. metoda stolików zadaniowych – <i>Przyczyny i skutki restrukturyzacji polskiego przemysłu</i>) • prezentacja pokazu slajdów dotyczącego zmian w polskim przemyśle
39.	Wpływ zmian w przemyśle na strukturę zatrudnienia po 1989 roku	• różnice pomiędzy gospodarką centralnie sterowaną a gospodarką rynkową • wpływ przemian gospodarczych po 1989 roku na zmiany struktury zatrudnienia w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej	• porównuje cechy gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej • wymienia cechy gospodarki w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej przed 1989 rokiem i po nim • wykazuje wpływ przemian gospodarczych w Polsce po 1989 roku na zmiany struktury zatrudnienia w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej	XI.5	• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Neon • analiza wykresu przedstawiającego strukturę zatrudnienia w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej w latach 1988 i 2017 zamieszczonego w podręczniku • analizowanie tabeli przedstawiającej podstawowe cechy gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej
40.	Energetyka	• podział źródeł energii • struktura produkcji energii elektrycznej wg rodzajów elektrowni w Polsce na tle wybranych krajów Europy • typy elektrowni • rozmieszczenie elektrowni	Uczeń: • wymienia źródła energii • charakteryzuje strukturę produkcji energii elektrycznej w Polsce wg rodzajów elektrowni i źródeł na tle wybranych krajów Europy • wymienia rodzaje elektrowni • lokalizuje na mapie największe elektrownie w Polsce • omawia wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w Polsce	IX.15 XI.2	• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Neon • analizowanie schematu przedstawiającego podział źródeł energii

		w Polsce • odnawialne źródła energii (OZE)			• analizowanie wykresu dotyczącego struktury produkcji energii elektrycznej wg rodzaju elektrowni w Polsce na tle wybranych krajów Europy • analizowanie zamieszczonej w podręczniku mapy dotyczącej rozmieszczenia elektrowni w Polsce • metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Odnawialne źródła energii</i>)
41.	Warunki produkcji energii z różnych źródeł	• wpływ warunków przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na rozwój energetyki na przykładzie województw pomorskiego i łódzkiego • wykorzystanie różnych źródeł energii w województwach pomorskim i łódzkim	• analizuje warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze sprzyjające produkcji energii ze źródeł nieodnawialnych i odnawialnych lub ograniczające tę produkcję • określa wpływ warunków przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na rozwój energetyki na przykładzie województw pomorskiego i łódzkiego • analizuje dane statystyczne dotyczące liczby farm wiatrowych w województwach pomorskim i łódzkim	XI.2	• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Neon • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna dotycząca zalet i wad energetyki wykorzystującej źródła odnawialne) • analiza map dotyczących warunków wiatrowych w Polsce oraz nasłonecznienia w Polsce • projekcja filmu edukacyjnego <i>Warunki produkcji energii z różnych źródeł w województwie pomorskim</i>
44.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Neon
45.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Rolnictwo i przemysł Polski</i> Test sprawdzający – dla nauczyciela.pl lub generator testów				
4. Usługi w Polsce					
46. –	Rodzaje usług.	• rodzaje usług • rola usług w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju • termin <i>komunikacja</i> • podział komunikacji • rodzaje transportu lądowego w Polsce • rodzaje transportu wodnego w Polsce • porty lotnicze w Polsce • łączność	• omawia zróżnicowanie usług w Polsce i ich rolę w rozwoju gospodarki • wyjaśnia znaczenie terminu <i>komunikacja</i> • omawia rodzaje transportu lądowego w Polsce • omawia gęstość dróg kołowych i autostrad w Polsce • charakteryzuje na podstawie mapy sieć kolejową w Polsce • wymienia rodzaje transportu wodnego • wymienia nazwy głównych szlaków transportu śródlądowego i wskazuje je na mapie Polski • wskazuje na mapie porty lotnicze • wymienia rodzaje łączności	X.12	• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Neon • analizowanie sieci transportowej w Polsce na podstawie map tematycznych • analizowanie zamieszczonych w podręczniku danych statystycznych dotyczących przewozu ładunków i pasażerów różnymi rodzajami transportu • metody aktywizujące (np. metaplan <i>Problemy polskiego transportu</i>) • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski przedstawiającą porty śródlądowe i morskie • metody aktywizujące (np. metaplan <i>Problemy polskiego transportu wodnego i transportu lotniczego</i>) • analizowanie danych statystycznych dotyczących liczby abonentów telefonów stacjonarnych i komórkowych w Polsce

48.	Wpływ transportu na rozwój innych usług i przemysłu	- terminy: <i>centra logistyczne, spedycja</i> - wpływ transportu morskiego na rozwój działalności gospodarczej i usługowej w Trójmieście	- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>centra logistyczne, spedycja</i> - identyfikuje związki między transportem morskim a lokalizacją inwestycji przemysłowych i usługowych na przykładzie Trójmiasta	XI.6	- podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 - atlas geograficzny - komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) - Multibook - metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat wpływu transportu morskiego na lokalizację inwestycji przemysłowych i usługowych na przykładzie Trójmiasta) - projekcja filmu dotyczącego wpływu transportu morskiego na gospodarkę Trójmiasta i okolic
49.	Handel	- terminy: <i>eksport, import, saldo bilansu handlu zagranicznego</i> - główni partnerzy handlowi Polski - główne towary importowe i eksportowe - znaczenie handlu zagranicznego w gospodarce kraju - przykłady sukcesów polskich firm na arenie międzynarodowej	- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>eksport, import, saldo bilansu handlu zagranicznego</i> - charakteryzuje bilans handlu zagranicznego Polski - wymienia kraje będące głównymi partnerami handlowymi Polski - omawia strukturę towarową handlu międzynarodowego - ocenia znaczenie handlu zagranicznego dla polskiej gospodarki - podaje przykłady sukcesów polskich firm na arenie międzynarodowej	X.14	- podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 - atlas geograficzny - komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) - aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> - Neon - analizowanie danych statystycznych dotyczących bilansu handlu zagranicznego Polski i głównych partnerów handlowych naszego kraju - praca z zamieszczonym w podręczniku tekstem na temat polskich towarów eksportowych i roli polskich firm za granicą - metody aktywizujące (np. film lub wywiad z przedstawicielem lokalnej firmy kooperującej z partnerami z zagranicy)
50.	Turystyka	- termin <i>turystyka</i> - rodzaje turystyki - atrakcyjność turystyczna Polski - znaczenie turystyki dla gospodarki kraju - regiony turystyczne Polski - polskie obiekty na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i> - wpływ walorów środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego na rozwój turystyki	- wyjaśnia znaczenie terminu <i>turystyka</i> - dokonuje podziału turystyki - charakteryzuje na przykładach walory turystyczne Polski - omawia na podstawie danych statystycznych wpływy z turystyki w wybranych krajach Europy i w Polsce - wyjaśnia znaczenie turystyki dla gospodarki kraju - wymienia obszary Polski o dużym znaczeniu dla turystyki - charakteryzuje na podstawie różnych źródeł wybrane regiony turystyczne Polski - ocenia atrakcyjność turystyczną wybranego regionu Polski - wskazuje na mapie obiekty turystyczne stanowiące największą atrakcję danego regionu - charakteryzuje i wskazuje na mapie wybrane polskie obiekty z <i>Listy światowego dziedzictwa UNESCO</i>	X.13	- podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 - atlas geograficzny - komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) - aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> - Neon - prezentacja pokazu slajdów dotyczącego wybranych rodzajów turystyki - analizowanie diagramów dotyczących wpływów z turystyki - metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Atrakcyjność turystyczna Polski</i>) - metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Regiony turystyczne w Polsce</i>) - praca z mapą ogólnogeograficzną – regiony turystyczne Polski - analizowanie mapy tematycznej przedstawiającej polskie obiekty znajdujące się umieszczone na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i>, a także mapy regionów turystycznych Polski
51.	Wpływ walorów przyrodniczych i kulturowych na rozwój turystyki	- wpływ walorów przyrodniczych wybrzeża Bałtyku na rozwój turystyki - wpływ dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki	- wymienia najważniejsze walory turystyczne wybrzeża Bałtyku - wymienia najważniejsze walory turystyczne Małopolski - określa wpływ walorów przyrodniczych wybrzeża Bałtyku na rozwój turystyki na tym obszarze - określa wpływ dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki na tym obszarze	XI.7	- podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 - atlas geograficzny - komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) - Neon - metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Wpływ walorów</i>)

			• analizuje dane statystyczne dotyczące ruchu turystycznego nad Morzem Bałtyckim i w Krakowie • omawia ruch turystyczny w Polsce na podstawie map tematycznych		<i>przyrodniczych wybrzeża Bałtyku oraz dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki na tych obszarach)</i> • analizowanie zamieszczonych w podręczniku wykresów i map dotyczących turystyki • projekcja filmu dotyczącego wpływu walorów przyrodniczych pobraża Bałtyku na rozwój turystyki
52.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Neon
53.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziałów <i>Usługi w Polsce</i> Test sprawdzający – dla nauczyciela.pl lub generator testów				
5. Mój region i moja mała ojczyzna					
54.–55.	Poznaję region, w którym mieszkam	• położenie na mapie regionu geograficznego, w którym mieszka uczeń • główne cechy środowiska przyrodniczego regionu, w którym mieszka uczeń • najważniejsze cechy gospodarki regionu, w którym mieszka uczeń • przyrodnicze i kulturowe walory regionu, w którym mieszka uczeń	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>region</i> • wskazuje położenie swojego regionu geograficznego na mapie Polski • przedstawia źródła informacji o swoim regionie • podaje główne cechy środowiska przyrodniczego własnego regionu podstawie map tematycznych • przedstawia przyrodnicze i kulturowe walory własnego regionu • projektuje trasę wycieczki krajoznawczej po własnym regionie na podstawie różnych źródeł informacji oraz własnych obserwacji terenowych • wykazuje zależności między elementami środowiska geograficznego na podstawie obserwacji terenowych przeprowadzonych w wybranym miejscu własnego regionu	XII.1 XII.2 XII.3 XII.4 XII.5 XII.6	• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • warsztat: projekt wycieczki krajoznawczej po własnym regionie • projekt edukacyjny <i>Mój region</i> • prezentacja multimedialna, sesja plakatowa, film lub wystawa fotograficzna <i>Mój region</i> • warsztat, prezentacja multimedialna, sesja plakatowa, film lub wystawa fotograficzna <i>Przyrodnicze i kulturowe walory turystyczne mojego regionu</i> • zajęcia terenowe: wycieczka krajoznawcza po własnym regionie mająca na celu ukazanie zależności między elementami środowiska geograficznego • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Polak potrafi</i> lub film przedstawiający przykłady osiągnięć Polaków związanych z regionem w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego)
56.–57.	Moja mała ojczyzna	• obszar utożsamiany z małą ojczyzną • walory środowiska geograficznego małej ojczyzny • atrakcyjność kulturowa małej ojczyzny • cechy społeczno-gospodarcze małej ojczyzny • działania społeczności lokalnej na rzecz małej ojczyzny • osiągnięcia Polaków pochodzących z regionu, w którym mieszka uczeń,	• określa obszar utożsamiany z małą ojczyzną jako symboliczną przestrzeń w wymiarze lokalnym • przedstawia źródła informacji o swojej małej ojczyźnie • rozpoznaje w terenie główne obiekty decydujące o atrakcyjności małej ojczyzny • przedstawia w dowolnej formie atrakcyjność małej ojczyzny jako miejsca zamieszkania i rozwoju określonej działalności gospodarczej na podstawie informacji wyszukanych w różnych źródłach • projektuje na podstawie własnych obserwacji terenowych działania służące zachowaniu walorów środowiska geograficznego (przyrodniczego i kulturowego) oraz poprawie warunków życia lokalnej społeczności	XIII.1 XIII.2 XIII.3 XIII.4	• podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • prezentacja multimedialna, sesja plakatowa, film lub wystawa fotograficzna <i>Atrakcyjność małej ojczyzny jako miejsca zamieszkania i rozwoju określonej działalności gospodarczej</i> • zajęcia terenowe – rozpoznawanie w terenie głównych obiektów decydujących o atrakcyjności małej ojczyzny • warsztat – projektowanie na podstawie własnych obserwacji terenowych działań służących zachowaniu walorów środowiska geograficznego (przyrodniczego i kulturowego) oraz poprawie warunków życia lokalnej społeczności

		w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego	• przedstawia przykłady osiągnięć Polaków w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego		
--	--	---	---	--	--